

Obsah

	Úvod
32	Jedinci, páry, rodinky...

	Období
36	800–1500
340	1500–1800
600	1800–2000

929	Použitá literatura
973	Výběrová bibliografie
979	Iniciály autorů
980	Jmenný rejstřík
991	Poděkování, majitelé a autoři fotografií

Období

800 —1500

I

- 38 Umění a architektura období 800–1500
(Kateřina Kubínová a Klára Benešová)
- 76 #1 Morava a počátky křesťanské kultury
78 #2 Zrod Pražského hradu – knížecího
a církevního centra
81 #3 Královský Vyšehrad
84 #4 Stará Boleslav – přemyslovské sídlo
86 #5 Přemyslovci ve Znojmě
88 #6 Biskup Jindřich Zdík jako objednavatel
91 #7 Zrod kamenné Prahy za vlády Vladislava II.
94 #8 Hrady na hranici
96 #9 Rotundy – symbol christianizace
98 #10 *Ora et labora*. Benediktini po boku panovníka
101 #11 Nástup premonstrátů – bílí versus černí řeholníci
104 #12 Pýcha mocných – tribunové kostely
106 #13 Mezi starým a novým slohem
108 #14 Svědci zaniklých svatyní
110 #15 Svatá Anežka česká a její fundace
112 #16 *Porta coeli*
114 #17 Cisterciácké kláštery jako fundace velmožů
116 #18 Cisterciácké a benediktinské rukopisy
119 #19 Františkánské rukopisy
122 #20 Katedrála Moravy
124 #21 Královské hrady
126 #22 Královská města
129 #23 Mendikanti ve městě
132 #24 Staronová synagoga v Praze
134 #25 *Maiestas regalis*
136 #26 *Pietas regalis*
138 #27 Od Přemyslovců k Lucemburkům
141 #28 Cisterciáci a královský dvůr
143 #29 Městské fundace Václava II.
146 #30 Cisterciáci a Rožmberkové kolem roku 1300
148 #31 Abatyše Kunhuta a spiritualita ženských klášterů
150 #32 Svatá Ludmila: z patronky svatojiřského kláštera
ochránkyní českého království
152 #33 Zbožné činy královny-vdovy Alžběty Rejčky
155 #34 Jan Volek, od kancléře k biskupovi
158 #35 Poslední pražský biskup Jan IV. z Dražic
162 #36 Mistr Michelské madony a madony na lvu
164 #37 Vyšebrodský cyklus
166 #38 Hedvábí, zlato a drahokamy pro větší nádheru
pozemské liturgie
169 #39 Matka Boží a vtělené Slovo – nejstarší
desková malba
172 #40 První pražský arcibiskup Arnošt z Pardubic
174 #41 Iluminované rukopisy církevní dílny
176 #42 Dvorské rukopisy Karla IV.

- 180 #43 Založení katedrály sv. Víta a Matyáš z Arrasu
- 182 #44 Huť katedrály pod vedením Petra Parléře – nové tvůrčí centrum uprostřed Evropy
- 186 #45 Mistr Osvald a počátky nového slohu
- 188 #46 Ve znamení svatého Václava
- 191 #47 Poslední soud
- 193 #48 Karlštejn – schrána pro nejsvětější ostatky říše a království
- 196 #49 Mistr Theodorik a dvorní malíři Karla IV.
- 198 #50 Karlovo Nové Město pražské
- 200 #51 Pražské vysoké učení
- 202 #52 Klášter Na Slovanech – oslava slovanské minulosti a císařské současnosti
- 204 #53 Ve znamení slovanské tradice. Benediktini na Sázavě
- 206 #54 Úcta k svatým ostatkům
- 209 #55 Dílo Petra Parléře mimo Svatovítskou katedrálu
- 212 #56 Albrecht ze Šternberka – stavebník a donátor
- 214 #57 Mistr Třeboňského oltáře v kontextu spirituality augustiniánů kanovníků
- 217 #58 Krása nebeské hierarchie. Svati v díle Mistra Třeboňského oltáře a jeho následovníků
- 220 #59 Barva a světlo
- 222 #60 Rezidence Václava IV.
- 226 #61 Řád točenice Václava IV.
- 228 #62 Dvorské rukopisy Václava IV.
- 231 #63 Církevní rukopisy doby Václava IV.
- 234 #64 České krásné madony
- 236 #65 Parléřovská Pieta
- 238 #66 Pozdní fáze pražské svatovítské huti
- 242 #67 Jan z Jenštejna – zbožný asketa
- 245 #68 Pohyblivé obrazy – výšivky na liturgických oděvech
- 248 #69 Kostel Matky Boží před Týnem
- 252 #70 Mikroarchitektura a zlatnictví
- 254 #71 Kategorie krásy v sakrální architektuře doby Václava IV.
- 256 #72 Nebeská hudba – „muzicírující“ andělé v nástěnné malbě krásného slohu
- 258 #73 Praha jako centrum knižní malby – dílna Martyrologia
- 262 #74 Obrazové formulace aktuálních teologických témat – Mistr Házmburského misálu
- 264 #75 Nabídka dílenského repertoáru. Ambraský vzorník
- 266 #76 Mistr Týnské kalvárie – pražská řezbářská dílna předhusitské doby
- 268 #77 Znojmo, Vídeň a královský dvůr
- 272 #78 Katolická Morava v husitské době
- 274 #79 Poslední Lucemburk na českém trůně. Mistr Rajhradského oltáře. Zikmundův portrét
- 276 #80 Panna Marie ve slunci aneb Assumpta z Deštné
- 278 #81 Myšlenky české reformace v obrazech
- 280 #82 Žaltář – modlitební kniha katolických duchovních: Žaltář Hanuše z Kolovrat a Žaltář z Kaloče
- 282 #83 Reprezentace městských elit – právní knihy moravských měst
- 284 #84 Knihy pro mladého panovníka
- 286 #85 Křivoklát Vladislava Jagellonského
- 290 #86 Mistr Hans Spiess ve službách krále
- 292 #87 Benedikt Ried a jagellonská přestavba Pražského hradu
- 294 #88 Nový chrám pro horní město Kutnou Horu
- 296 #89 Kutnohorské rukopisy
- 298 #90 Dílo „překrásné práce“. Litoměřický graduál
- 300 #91 Staré kláštery s novým programem – desková malba
- 304 #92 Staré kláštery s novým programem – knižní malba
- 306 #93 Výtvarná kultura v prostředí klášterů františkánů – observantů
- 309 #94 Vladislav II. Jagellonský – pokračovatel karlovských tradic
- 312 #95 Rožmburská pozdně gotická stavební huť
- 315 #96 Hradní sídla velmožů jagellonských Čech – Švihov a Blatná
- 318 #97 Za větší slávu perněštejského rodu
- 320 #98 Mistři na obou stranách hranic I
- 322 #99 Mistři na obou stranách hranic II
- 324 #100 Řezbářství podunajské školy
- 327 #101 Olomoucký mír a městská reprezentace
- 330 #102 Anton Pilgram a Brno
- 332 #103 Ohlas italského quattrocenta na Moravě
- 334 #104 Stanislav Thurzo a olomoucký humanismus na počátku 16. století
- 338 #105 Obraz ideálního panovníka – Ludvík Jagellonský

1500 —1800

II

- 342 Umění a architektura období 1500–1800
(Štěpán Vácha a Martin Krumholz)
- 374 # 106 Humanismus a světské radovánky
377 # 107 Herkules a zlaté rouno: glorifikace nové
dynastie ve středoevropském prostoru
380 # 108 „Objevování“ antiky: štuková výzdoba
ve Hvězdě, Nelahozevsi a Kratochvíli
383 # 109 *Maniera italica*: arkády českých
a moravských zámků
386 # 110 Florián Gryspek: zprostředkovatel italské
renesance v Čechách
389 # 111 Rožmberské dominium
392 # 112 Vratislav „Nádherný“ z Pernštejna a styky
se Španělskem
395 # 113 *Repraesentatio & memoria*
398 # 114 Utrakvisté a Jednota bratrská
402 # 115 Architektura katolické obnovy
405 # 116 Umění luteránské reformace
408 # 117 Města české renesance
411 # 118 Měšťan jako stavebník
414 # 119 Rudolf II. – císař na Pražském hradě
417 # 120 Císařská sbírka jako „zrcadlo světa umění“
422 # 121 Kunstkomora Rudolfa II. – víc než *rara*
a *preciosa*
426 # 122 Trio rudolfínských figuralistů
429 # 123 Pražské inovace
432 # 124 Umělecké řemeslo jako „vysoké umění“
436 # 125 Plodné soužití: vědy a umění pod jednou
střechou
439 # 126 Praha židovská kolem roku 1600
442 # 127 Místodržitelé knížata Karel z Liechtensteina
a kardinál František z Dietrichsteina
446 # 128 Valdštejnský palác
450 # 129 Katolická obnova ve městech I – kostel Panny
Marie Vítězné
454 # 130 Katolická obnova ve městech II – baroko
v chrámových interiérech a veřejném prostoru
za třicetileté války
458 # 131 Rezidence nové šlechty
461 # 132 Karel Škréta a malířství 17. století
464 # 133 Jezuité jako stavebníci
468 # 134 Jezuité jako umělečtí objednatelé
471 # 135 Monumentální rezidence české a moravské
šlechty
476 # 136 Koně a lov
480 # 137 Stavebník-prelát na Moravě: olomoucký
biskup Karel z Lichtensteinu-Castelcorna
484 # 138 Čechy: stavebník-prelát druhé poloviny
17. století: pražský arcibiskup Jan Bedřich
z Valdštejna
488 # 139 Kláštery starých řádů I – benediktini
492 # 140 Kláštery starých řádů II – cisterciáci
496 # 141 Kláštery starých řádů III – premonstráti
500 # 142 Knihovny a vzdělanost
504 # 143 Poutní místa v Čechách
507 # 144 Poutní místa na Moravě
510 # 145 Cesty a sběratelství
514 # 146 Václav Vojtěch ze Sternberka a česká
architectura recreationis
520 # 147 Umění a diplomacie I
523 # 148 Umění a diplomacie II
526 # 149 Barokní umělecké řemeslo
529 # 150 Venkovské rezidence vrcholného baroka
na Moravě
534 # 151 Titáni barokní architektury: Kryštof
Dientzenhofer a Jan Blažej Santini-Aichel
538 # 152 Malíři vrcholného baroka: Jan Rudolf Bys
a Petr Brandl
542 # 153 Karlův most: sochaři, objednatelé
a zemský patriotismus
546 # 154 Mecenáš vrcholného baroka hrabě
František Antonín Špork
550 # 155 Divadlo a slavnosti
556 # 156 Matyáš Bernard Braun a jeho následovníci
560 # 157 Barokní nástěnná malba
564 # 158 Umění na městských prostranstvích
568 # 159 Náboženská bratrstva: mezi světskou slávou
a nebeskou spásou
572 # 160 Státní umění
575 # 161 „Exporty“ českého baroka
579 # 162 Bohatost a střídmost pozdně barokní
architektury: Kilián Ignác Dientzenhofer
a František Antonín Grimm
582 # 163 Vídeňská akademie, Morava a Čechy
586 # 164 Rokokové zintimnění
590 # 165 Labutí píseň církevních řádů a jejich umělecké
investice na sklonku baroka
595 # 166 Smrt & *memoria*

1800 — 2000

III

- 602 Umění a architektura období 1800–2000
(Taťána Petrasová a Vojtěch Lahoda)
- 636 # 167 Architektura neoklasicismu: úspornost formy
640 # 168 Kosmopolitismus pozdního 18. století
a putování za uměním
642 # 169 Sochařský civilismus
644 # 170 Cesty k přírodě
647 # 171 Evropa a Morava
650 # 172 Architektura neoklasicismu a teorie zahrad
652 # 173 Pražská Akademie výtvarných umění
a figurální malba po roce 1800
656 # 174 Ideál neoklasicismu v sochařství
658 # 175 Čechy a svět
661 # 176 Zahrady, parky, lázně
664 # 177 Biedermeier: individualita a řád
666 # 178 Nazarenismus a nová religiozita
670 # 179 Romantický tvůrce versus Akademie
674 # 180 Barva a barevná hmota
677 # 181 Historická malba a nové zakázky poloviny
19. století
681 # 182 Krajináři mezi ateliérem a plenérem
684 # 183 Fotografové krajin, architektury a starožitnosti
686 # 184 Kultura velkoměsta
690 # 185 Orientalismus
692 # 186 Synagogy historismu: emancipace stylem
695 # 187 Neorenesance „národní“ a česká
700 # 188 Josef Mánes a „národní klasika“
702 # 189 Cesty realismu
706 # 190 Změna orientace: Paříž
708 # 191 Umění ve veřejném prostoru: mezi
reprezentativní zakázkou a novými podněty
712 # 192 Klasický ideál
714 # 193 Historismus a kult památek
716 # 194 Styl versus technika
718 # 195 Nové tendence v krajinomalbě a Antonín
Chittussi
720 # 196 Historická malba a verismus konce 19. století
725 # 197 Světelné efekty konce 19. století
727 # 198 Neobaroko a secese
730 # 199 Muchův styl
734 # 200 Poprava duše
737 # 201 Secesní symbolismus
741 # 202 Pomníky českých dějin
744 # 203 Chrámy kultury a chrámy práce
748 # 204 „Fantomy barev“
750 # 205 Spiritismus a okultismus
752 # 206 Metafyzika tragédie
754 # 207 Druhý břeh abstrakce: František Kupka
- 758 # 208 O nové umění I: univerzalistické nároky
Skupiny výtvarných umělců
761 # 209 O nové umění II: Kramářova sbírka
764 # 210 O nové umění III: kubistická architektura
767 # 211 Tance a vlnění ploch: Otto Gutfreund
770 # 212 K duchovní podstatě moderní tvorby:
Bohumil Kubišta
774 # 213 Aura bolesti
776 # 214 Lidový kubismus a populární kultura
780 # 215 Senzibilita stroje
782 # 216 Významy rondokubismu
786 # 217 Legionářský mýtus
792 # 218 Avantgarda dvacátých let: Devětsil
796 # 219 Avantgardní fotografie
798 # 220 Artificielismus
800 # 221 Zahraniční architekti v Československu
803 # 222 Česko-němečtí umělci v ČSR
806 # 223 Funkcionalismus a republika
809 # 224 Proměny symbolismu
811 # 225 Organické a aerodynamické
814 # 226 Co je poezie?
817 # 227 Proti estetismu
819 # 228 Surrealistická skupina v ČSR
822 # 229 Objekt
825 # 230 Protifašistická karikatura
828 # 231 Politická emigrace v Praze: Oskar Kokoschka
830 # 232 Slovenští umělci v Československu
834 # 233 Vysoce technické umění
838 # 234 Amerika ve Zlíně
842 # 235 Okupace
846 # 236 Emoční fotografie
849 # 237 Krajina a památník
852 # 238 Tragédie avantgardy
855 # 239 Expo 58
858 # 240 Stopy materiálu
861 # 241 Proměny všedního
864 # 242 Texturální projevy I
868 # 243 Texturální projevy II: brutalistická architektura
872 # 244 Pocta divnosti
874 # 245 Staré a nové I
878 # 246 Architektura a technika
881 # 247 Expo 70
884 # 248 (Ne)Možnosti dialogu
888 # 249 Figura
892 # 250 Otisk
894 # 251 Akce
898 # 252 Stálé a pomíjivé
900 # 253 V souladu s univerzem
903 # 254 Konfrontace s postmodernou
906 # 255 Za hranicemi
909 # 256 Sklo
912 # 257 Soukromí sběratelé po roce 1945
916 # 258 Staré a nové II
919 # 259 Kontinuální transformace
924 # 260 Nová média: Generatrix